But if he said, 'give', we give

- הא אמר תנו נותנין

Overview

The משנה stated if one found גיטי נשים (and other documents) he should not return them (to the recipient), for perhaps those who wrote them reconsidered and decided not to give them to the intended recipient. The גמרא infers from the expression, 'ונמלך' עליהן שלא לתנן', that if the maker of the שטר said 'give it to the recipient', we give it to them,1 even if a long time had passed since it was lost (and we are not concerned maybe this שטר belongs to another party with similar names). תוספות discusses the validity of this inference.

asks: תוספות

ואם תאמר מנלן דלמא אפילו אמר תנו אין נותנין -

And if you will say; how do we know that if אמר תנו נותנין; perhaps even if he said תנר, nevertheless אין נותניך (because it may not be their גט) -

והא דקתני נמלך הכי קאמר ונמלך שלא ליתנן ומחמת כן לא חשש לשמור ונאבד² -And from this which the משנה stated 'נמלך', there is no proof that אם אמר תנו נותנין, for this is what the משנה means when it states; 'and he reconsidered' not to give the vix to his wife, to explain that on account of his decision not to give it, he was not careful to watch it and the גט was lost -

ועכשיו רוצה לחזור ולגרשה דסבר שזהו הגט שאבד ממנו ואמר תנו And now when the גט was found he again wants to divorce her with this גט, for he assumes that this is the גט, which he lost, so he says, 'give it to my wife -

ואפילו הכי אין נותנין³ דשמא אין זה גיטו אלא נפל מאחר ששמו כשמו -But nevertheless (even though he says חנו) we do not give her this גט, for perhaps this is not his גט which he wrote, but rather it was lost from someone else who name is like his name and the wives names are also the same -

אבל לא נמלד⁴ לכתחילה מלגרשה וגרשה מחזירין לה הגט לראיה אפילו אינו שלה -

¹ Presumably the inference is that נמלך means that he reconsidered and did not divorce her (with this גע), so therefore we cannot give it to her since she may not be divorced, but if he says תנו (meaning that I do want to divorce her with this גע, so there is no concern of נמלך) we give it to her (despite the concern that it may not be their will challenge this assumption.

^{&#}x27; is not meant to used as an inference (נמלך' is not meant to used as an inference (הא אמר תנו נותנין), but merely as an explanation why the גע was lost.

³ הוספות is (now) saying that when the משנה states אי הויר it means even if he said 'תנמלך' (and 'ותנול' is merely an explanations how it was lost).

⁴ משנה is explaining why the משנה states נמלך (that it may not be as was presumed in footnote # 1, but rather the משנה states נמלך for the following reason); for if not for the concern of נמלך, meaning if a person writes a מלל, there is no reason to think that he may reconsider, but rather we assume that he (watches it carefully and he) gave it to his wife,

But if he would not initially have retracted from divorcing her, but he divorced her, we would return the גע to her for proof that she is divorced (if the husband says), even if it is not her גע .

In summation; חוספות question is that perhaps the משנה is stating that we do not return the us to the woman (even if the husband says תנמלך) if there is a concern that he never divorced her (נמלך), however if there is no such concern (there is no ten (נמלך) then we return the us to her for proof (regardless whether this is her us).

מוספות answers:

ויש לומר דדייק מדלא קתני כתובים היו ולא נתנן - 5

And one can say; that the גמרא infers (that נותנין) from the fact that the משנה does not state, 'we are concerned perhaps they were written and he did not give them' -

ימדקתני ונמלך משמע שחושש שמא אינו רוצה עתה לגרשה - But since it stated instead that the concern is ונמלך, this indicates that the concern is perhaps he does not want to divorce her now, implying -

אבל אם אמר תנו לה נותנים ואין לחוש שמא מאחר נפל -However if he says תנו (where the concern of אינו רוצה עתה לגרשה does not exist), we give her the גט, and there is no concern perhaps another person lost this גט.

In summation; according to חוספות question since there is a נמלך, we do not return it to her (even if he says תנו , because perhaps he never divorced her (and this may not be her נמלף); however if there would be no נמלך השש we return the גע, since she is (presumably) divorced already (for there is no נמלך השש of נמלך השש even as of now) we cannot return the גע , however when there is no נמלך (currently), for he says תנו (I want to divorce her now) we give her the גע and are not concerned שמא מאחר נפל.

then if a מ גו is found and the husband says תנו we should return it to the wife, for it is possible that this is her גע, and even if it is not her א, since the husband says אות that means that he divorced her already, so why should it be our concern if she holds someone else's as proof. However since there is the concern of נמלך, meaning that a person may write a a and then reconsider, therefore there is the concern here that he reconsidered and never gave her the א, therefore he lost it, and now when it was found he assumes that this is his original א, and he wants to divorce her with it now, which we cannot allow, for perhaps it is not his original גע, but rather someone else's with the same names.

⁵ If the concern (of ונמלך) is as stated in footnote # 4 (that he reconsidered initially), why mention ונמלך, state simply that there is the possibility that he wrote the גם and did not give it to his wife. The explanation (see footnote # 2) that 'is written to explain why it was lost, is not satisfactory, since it is not relevant to the ruling of the משנה.

⁶ The word ונמלך indicates that the reason we cannot give the מ to the woman is because perhaps he reconsidered and he never divorced her, and does not want to divorce her now, so how can we give her the מ; implying the if he says now, give her the מ now (I want to divorce her now), we give her the מ and she becomes divorced as of now.

מוספות asks:

- זירא לקמן - זירא לקמן And if you will say; and how do we know that if he said תנו we give her the גט even after a long time elapsed since it was lost, perhaps we give it to the woman (when he says תנו), only if it was found immediately, as ד"ז asks later -

רבי זירא גופיה מנלן דיחזיר לאשה אפילו לזמן מרובה -And how does ד"ז himself know that we return it to the woman even after a זמן מרובה -

וממה פשוט לו דברייתא קאמר לזמן מרובה יותר ממתניתין⁸ - And why does ר"ז find the ברייתא to be more obvious that it means לזמן מרובה, more than our משנה?!

מוספות answers:

ריש לומר דמברייתא משמע דבזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה אפילו לזמן מרובה - And one can say; that from the ברייתא it seems that when the husband admits (that he divorced her) we return it to the woman even after a זמן מרובה -

דאי לאלתר דוקא פשיטא⁹ -

For if the משנה meant that we return it to the woman only if it was found immediately, that is obvious -

- במתניתין מצי למימר לאלתר דוקא אמר תנו נותנין אינו מפורש במתניתין אבל במתניתין מצי למימר לאלתר דוקא אבל במתניתין מצי למימר לאלתר However regarding our משנה, it is possible to assume that we return it only if it was found משנה after it was lost, since it does not say explicitly in the משנה that (it is only an inference) -

רהיא גופה אתא לאשמועינן דלא יחזיר דחיישינן לשמא נמלך - And the משנה intends to inform us the explicit rule of the משנה namely that לא יחזיר (where he did not say תנו) for we are concerned שמא נמלך (but not to infer that אמר נותנין אפילו לזמן מרובה).

⁷ יה,ב. See following footnote # 8.

 $^{^8}$ ר"ז cited a ברייתא which states ברייתא מודה יחזיר לאשה בשוק בזמן שהבעל מטאה. מטא גט אשה מודה יחזיר לאשה ברייתא וnterprets this ברייתא המודה המודה שהבחא ברייתא אשר הוא המרובה (of 'נומלך כו' משנה במשוח ליזמן מרובה במשוח ליזמן מרובה ברייתא החזיר ואפילו לזמן מרובה שברייתא המודה ברייתא המשנה הא שבר לזמן מרובה המשנה הא אמר תנו נותנן לאלתר הא שנה משנה לאלתר לומן מרובה לזמן מרובה ליזמן מרובה הא שנה הא אמר תנו נותנן בותנן מרובה לאלתר ליזמן מרובה ליזמן מרובה ליזמן מרובה לאלתר ליזמן מרובה ליזמן מר

⁹ It was found immediately after it was lost (so there is no concern that it may be someone else's مرا , and the husband admits that he divorced her with it, there is no reason why not to return it!

¹⁰ Had the משנה stated explicitly אמר תנו נותנין, perhaps we could have interpreted it mean אפילו לזמן מרובה (for otherwise what is the mean אפילו לזמן מרובה). However since the משנה merely tells us the rule of לא יחזיר, so perhaps it only intended to teach us the rule of אי יחזיר, but not the inference that אמר תנו נותנין ואפילו לזמן מרובה!

¹¹ We certainly know that אמר תנו נותנין לאלתר), see footnote # 9, but we cannot infer לזמן מרובה.

תוספות now explains the view of רבה that even from our משנה we can infer that אם אמר תנו נותנין ואפילו לזמן מרובה

יאבל רבה דייק מדקתני ונמלך ולא קתני כתובין היו ולא נתן היו ומלך ולא אבל רבה דייק מדקתני ונמלך, and it does merely state 'ונמלך', and it does merely state – כתובין היו ולא נתן

- אם כן ¹³ אתא לאשמועינן אם אמר תנו נותנין והיינו אפילו לזמן מרובה דאי לאלתר פשיטא, meaning even אמר מדובה, לזמן מרובה meant only אמר תנו נותנין, that is **obvious** and there is no need for the ונמלך in order to infer that.

תוספות challenges the previous assumption that by הידוש there is no הידוש:

ואם תאמר 14 והלא אפילו אי הוי לאלתר הוי חידוש

And if you will say. But even if the rule of לאלתר would be only אם אמר תנו נותנין, it would still be a novelty that we return it to the wife, the חידוש being -

דלא חיישינן דלמא כתב בניסן ולא נתן עד תשרי¹⁵ כדפריך לקמן¹⁶ (דף יט,א) That we are not concerned that perhaps he wrote the ניסן and did not give it until the following תשרי, as the גמרא asks later, so there is a הידוש even in a case of so how can we infer that the משנה means לאלתר!?

חוספות asks a similar question:

וכן לקמן (עמוד ב) דפריך על רבי ירמיה דמוקי כגון דקאמרי עדים כולי מאי למימרא - And similarly later where the גמרא challenges ר' ירמיה, who established the case of יחזיר (and we are not concerned perhaps this שטר was written for someone else), where for instance the עדים testified, etc. that we only signed on one שטר with this name, therefore there is no concern that this שטר way have been written for someone

 $^{^{12}}$ See footnote # 6, that 'ונמלך' means he does not want to divorce her now.

¹³ The fact that the משנה writes 'ונמלך' indicates that the משנה wants to teach us also the rule that אם אמר תנו נותנין, that rule is necessary to be taught only לזמן מרובה, but not if the מש was found immediately (for then there is no concern that it may belong to someone else).

¹⁴ This question is both on רבה and רבה (since the both infer [respectively] that we return the גע even לזמן מרובה, for if it is לאלתר, it is לאלתר, it is לאלתר.

¹⁵ In this case she will be able to collect the פירוח illegally from the לקוחות who bought לקוחות from her field between משרי and יתשרי. The תשרי of the נכסי מלוג (which a woman brought into the marriage) belong to the husband as long as they are married. She will show the משרי which indicates they were divorced in ניסן, so therefore the husband had no rights to the פירות, when in actuality the divorce did not take place until the following משרי משרי משרי משרי שלא ניסן which were sold between משרי שלא כדין. שלא כדין.

¹⁶ Generally we are not concerned that שמא כתב בניסן ולא נתן עד תשרי; however when a שטר is lost, this indicates that it was not properly executed (therefore it was not watched appropriately), in these cases there may be the concern of שמא כתב בניסן ולא נתן עד תשרי.

else. Regarding this answer of גמרא asks if that is the case 'what does this teach us', it is obvious that where there is no concern, that we will return the תוספות asks on this challenge to ר"י.

- לימא דקא משמע לן דלא חיישינן דלמא כתב בניסן כולי answer that this ruling is teaching us that we are not concerned דלמא etc.?!

מוספות answers:

ריש לומר דסבירא ליה¹⁷ כמאן דאמר אין לבעל פירות משעת חתימה -And one can say that he agrees with the one who maintains that the husband loses his rights to the פֿירות from the time the גט is signed

- ואז ליכא חידוש דכתב בניסן ולא נתן עד תשרי דאפילו הכי שפיר טרפה So therefore there is no novelty, for even if he wrote בניסן ולא נתן עד תשרי, nevertheless she can legally claim the פירות פירות.

תוספות offers an alternate explanation why ר"ז derives אפילו לזמן מרובה only from the ברייתא, while derives it even from our משנה:

- ועוד יש לומר 81 דרבי זירא דייק אפילו לזמן מרובה מדקתני בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה And additionally one can say; that ר"ז infers that we return the גט even לזמן מרובה, since the ברייתא states, 'in a case where the husband admits, it is returned to the woman' -

משמע שמודה שממנה נפל וכבר גירשה בו -

This implies that he admits that she must have lost the טג, since he already divorced her with it -

ואי לאלתר דוקא אם כן צריכים לומר שראינו הגט בידה -

And if the ruling of יחזיר לאשה in the ברייתא is only לאלתר, therefore it will be necessary to assume that we (i.e. witnesses) saw the גם in her possession -

- דאי לא ראינו אם כן במה אנו יודעין שהוא לאלתר

For if we did not see it by her; how do we know that it was found - לאלתר

ואחרי שראינו הגט בידה הרי כבר מגורשת פשיטא דיחזיר ומאי קא משמע לן ^{19*}

 $^{^{17}}$ This refers to רבה, ר' זירא, and the one who was challenging רבה, ר' זירא. See 'Thinking it over'.

¹⁸ The first explanation is valid only if we maintain התימה משעת אין לבעל פירות אין לבעל. However if we maintain that אין לבעל. However if we maintain that אין לבעל. This explanation will be valid even according to the פירות עד שעת נתינה that מ"ד bata מ"ד. See footnote # 20.

¹⁹ The marginal note here reads; גליון. תימה דלמא קא משמע לן דלא חיישיגן דשמא זה הגט זמנו קודם לגט זה שנתגרשה בו שהבעל מודה וסובר ותטרף בגט זה שניתן לראייה פירות שלא כדין אפילו למאן דאמר אין לבעל פירות משעת חתימה. ויש לומר דכיון שהבעל מודה וסובר ותטרף בגט זה שניתן לראייה פירות שלא כדין אפילו למאן דאמר אין לבעל פירות asks; It is astounding; perhaps the ברייתא it teaching us that we are not concerned that perhaps that the date on this found גט is prior to the date of the actual אני with which she was divorced, so she will be able to collect פירות illegally with this found גע which was given to her

So after we have seen the גם in her possession, she was already divorced, so it is obvious that ברייתא then what is the ברייתא teaching us -

- רהלא אפילו לא גיטה הוא זה ניתן לה לראייה ואין הבעל מודה נמי אמאי לא יחזיר For even if this found גט is not her גע, we will give it to her as proof that she is divorced, and additionally even if the husband does not admit that he divorced her why should we not return the נג to her since we saw it in her possession -
- אלא ודאי מיירי שלא ראינו הגט בידה וקא משמע לן דאף על פי דחיישינן שמא מבעל נפל Rather we are certainly discussing a case where we did not see the גט in her possession, and the ברייתא teaches us that even though we are concerned perhaps the husband lost it, meaning -
- רעדיין לא גירשה תתגרש עתה בהחזרת הגט ולא חיישינן שמא מאחר נפל That he still did not divorce her, nevertheless we say יחזיר לאשה that she should be divorced now by the returning of the גט, for we are not concerned perhaps someone else lost it -
- ²¹אם כן הוי אפילו לזמן מרובה כיון דלא ידעינן ממי נפל מן הבעל או מן האשה Therefore since we do not know whether the man or the woman lost the גע, so it is obvious that the ruling of יחזיר is even לזמן מרובה. This explains ר"ז.

In summation; the proof of ד"ז that we return it even לזמן מרובה is from the assumption that שהבעל מודה means that he admits that he divorced her. Therefore if we assume that יהזיר means, we have to assume that עדים saw her in possession of the גני otherwise how can we know that it was found אלתר (right after it was lost), unless we know where it was immediately before it was lost. In that case there is no novelty that we give her the גני, for it can do no harm; we know she is divorced, so we give her a גני (whether it is hers or not) to prove that she is divorced. There can only be a novelty if it was not אלתר, but even לזמן מרובה, meaning that we do not know who had the עם before it was found (whether the husband or the wife) and nevertheless we return it.

-

merely as a proof that she is divorced. This problem exists even according to the מין לבעל פירות משעת that אין לבעל פירות משעת (because it is very possible that the חתימה on the original מ was much later than the date on this found גט). The answers; and one can say; since the husband admits that he divorced her and he assumes that this found גט is his מ (with which he divorced her) therefore certainly the date on the found גט is the same as the date on the lost גט (otherwise why does he assume that this is his גט). This concludes the

 $^{^{20}}$ There is no question here that perhaps the שמא כתב בניסן ולא נתן עד תשרי (see previous footnote – אמא כתב בניסן ולא נתן עד תשרי based on מעין החכמה (בד"ה אך דכבר) and footnote # 18). See (מד"ה אך דכבר) based on גליון based on אין החכמה (גליון שטר that there is a שטר only when we are not sure that the שטר was given, however once the שטר (in this case the גליון) there is no עדים עד נולא נתן עד תשרי (עדים עד השטר) there is no כתב בניסן ולא נתן עד תשרי (עדים עד השטר).

²¹ The difference between the original proof (that יהזיר means מרובה) and this proof (of the (ועוי"ל , is that originally the לזמן מרובה) (we do not know for sure that he divorced her), therefore the question of בעל נחץ בניסן ולא נחן עד תשרי is arguing that the only way to know that it is אלתר is if we saw the מו הוא in her possession, in which the פשיטא is stronger and there is no concern of (see footnote # 20).

רבה דייק דמתניתין נמי אפילו לזמן מרובה דומיא דשטרי חליצה ומיאונין²² - And רבה infers that our משנה also means that it is to be returned even לזמן מרובה, similar to סיפא in the סיפא of the

דיחזיר אפילו לזמן מרובה דלאלתר היינו שראינו בידה פשיטא - Where the term יהזיר there means אפילו לזמן מרובה, for if יהזיר is only לאלתר, לאלתר it is obvious that we return it to her -

כיון דחלצה נחזיר לה לראיה אפילו אינו שלה - For since we know that she performed הליצה we will return it to her for proof that she had שטר חליצה, even if this found שטר חליצה is not hers -

אלא מיירי שלא ראינו בידה ואף לא ידעינן שחלצה והיינו לזמן מרובה - Rather, that case of שטר הליצה is where we did not see the שטר חליצה מחל , and in fact we do not even know שחלצה, so that is a case of זמן מרובה, and we still return it to her - ומן מרובה, משמע ליה דמיירי ברישא ורבי זירא לא מוקי לה דומיא דסיפא: And so סיפא assumes that the remains is similar to the סיפא מפוות מפוות הובה (by רישא applies even לזמן מרובה; however ר"ז does not wish to establish the

Summary

גט similar to the סיפא (of שטרי חליצה).

ר"ז infers from the ברייתא לזמן מרובה וחזיר it is לאלתר לזמן לאלתר לזמן מרובה וחזיר וחזיר it is לאלתר לאלתר לשנה משנה does not state יחזיר, therefore there is no proof. However רבה infers from the word ונמלך that it specifically teaches us the inference that ונמלך and אמר מער משעת משעת משעת התימה (However we need to assume that בשיטא it is not אין לבעל פירות משעת התימה that it cannot be לאלתר לאלתר לאלתר משעה ברייתא saw the ברייתא by her (otherwise how can we know that it is עדים לזמן מרובה derives that our סיפא bike the סיפא, where it must be לזמן מרובה.

Thinking it over

תוספות writes that there is no חידוש in that we are not concerned שמא כתב בניסן ולא נתן אין אין in that we are not concerned עד תשרי, since they maintain like the מ"ד that מ"ד משעת התימה לבעל פירות משעת לבעל פירות משעת התימה that הידוש 24 !

 $^{^{22}}$ See the משנה on כ,א.

²³ See footnote # 17.

²⁴ See מהר"ם שי"ף.